

Otrok a jeho pán

- [„Otroku, poslechni mne!“] „Ano, můj pane, ano.“
[„Pojď, zvedni mne] (a) zapřáhni mi [vůz], do paláce chci jet!“
[„Jeď, můj pane, jeď! Užitek] mít (z toho) budeš,
[král] ti přízeň prokáže.“
- 5 [„Ne, otroku, já] nepojedu do paláce.“
[„Nejezdi, můj pane,] nejezdi!
[Král] tě pošle pryč,
[cestou] neznámou dá ti putovat,
[za noci i za dne] vystaví tě útrapám.“
- 10 „Otroku, [poslechni] mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Pojď, [zvedni] mne a dej mi vodu na umytí rukou, chci jíst!“
[„Jez,] můj pane, jez! Hojnost(?) jídla plní srdce radostí.
... pokrm jeho boha. Toho, kdo čisté ruce má, Šamaš¹ provází.“
„Ne, [otroku], já nebudu jíst.“
- 15 „Nejez, můj pane, nejez!
Jen hlad musí být ukojen a žízeň uhašena.“
- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Pojď, zvedni mne a zapřáhni mi vůz, do stepi chci vyjet!“
„Jeď, můj pane, jeď! Tulák břicho má plné,
20 toulavý pes kosti hryže,
poletující [havran] hnízdo staví
a běhoun, osel divoký, [ve stepi se] pase.“
„Ne, otroku, já [nepojedu] do stepi.“
„Nejezdi, můj pane, [nejezdi!]
- 25 Tulákova nálada se mění,
toulavý pes si zuby vyláme,
poletující havran [rozpadlou] zeď obývá
a běhoun, osel divoký, uléhá na holé pláni.“
- „Otroku, poslechni [mne!“] „Ano, můj pane, ano.“
30 [„Dům] chci postavit (a) [chci mít syna!“]
„Měj, [můj pane], měj! Ten, kdo dům staví ...
... dveře, provaz z palmového lýčí jest jméno jeho.
... zbožný, ze dvou třetin hlupák.“
[„Dům] chci spálit, chci ..., chci zažehnout,
35 na svého nepřítele chci čekat.“

¹ Viz pozn. 2, str. 74.

[„Nuže] čekej, můj pane, čekej!“
„Jak?! Já chci postavit dům!“ „Dům nestavěj!
Kdo takto(?) jedná, dům svého otce zničil.“

(Verze z Babylónu)

- ...
- „Mlč, můj pane, mlč! ...“
„Ne, otroku, já ... [nebudu mlčet.“]
„Nemlč, můj pane, [nemlč!]
5' Ústa neotevřeš ...
Tví protivníci v soudním sporu spoléhat se budou ...“
- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
40 „Já spáchám zločin.“ „Učiň tak, můj pane, učiň!
Nespácháš-li zločin, čím se oblékneš,
a kdo ti co dá, aby sis břicho naplnil?“
„Ne, otroku, já nespáchám zločin.“
„Člověk, jenž páchá zločin, je zabit, či z kůže stažen,
45 oslepen, či zatčen, či do vězení uvržen.“
- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Ženu chci milovat.“ „Miluj, můj pane, miluj!
Člověk, jenž ženu miluje, zapomene na smutek a žal.“
„Ne, otroku, já ženu milovat nebudu.“
50 „Nemiluj, můj pane, nemiluj!
Žena je past, ano past, jáma a příkop,
žena je ostrý železný meč, jenž mužovo hrdlo probodne.“
- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Pojď, zvedni mne a dej mi vodu na umytí rukou,
55 chci obětovat svému bohu!“ „Obětuj, můj pane, obětuj!
Člověk, jenž svému bohu obětuje, má srdce pokojné,
jen samé důvěře se těší.“
„Ne, otroku, já nebudu obětovat svému bohu.“
„Neobětuj, můj pane, neobětuj!
60 Naučíš boha, aby jak pes za tebou chodil
a říkal ‚mé obřady!‘, nebo ‚boha se netážeš?‘, či cokoli jiného.“
- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Budu půjčovat na dluh.“ „Učiň tak, můj pane, [učiň!]

Člověk, jenž na dluh půjčuje, o své zrno nepřijde, úrokem je
zmnoží.“

- 65 „Ne, otroku, já nebudu půjčovat na dluh.“
„Nečiň tak, můj pane, nečiň!
Půjčit (je snadné), jak [ženu] pomilovat, však vrátit je těžké,
jak dítě porodit.
Tvé zrno bude pohlceno, [ty] budeš proklínán
a připraven o všechen úrok.“

(Verze z Babylónu)

- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Svou zemi chci zaopatřit stravou!“ „Učiň tak, můj pane, učiň!
Člověk, jenž zemi svou zaopatří stravou, své zrno
zmnoží.“ „Ne, otroku, já zemi svou nezaopatřím stravou.“
„Nečiň tak, můj pane, nečiň! Tvé zrno pohltní, úrok z tvého zrna
upřou (a) tobě navíc spílají budou.“
- 70 „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
„Dobro své zemi prokázat chci.“ „Učiň tak, můj pane, učiň!
Skutky člověka toho, jenž dobro zemi své prokazuje,
shromáždí Marduk² ve svém koši.“
„Ne, otroku, já dobro své zemi neprokážu.“
- 75 „Nečiň tak, můj pane, nečiň!
Na vrcholky rozvalin prastarých vystup, kolem se procházej,
na lebky bědných i mocných pohlédni!
Kdo z nich byl zlý a kdo dobrý?“
- „Otroku, poslechni mne!“ „Ano, můj pane, ano.“
- 80 „Co tedy dobré je?
Srazit vaz sobě i tobě,
vrhnout se do řeky, to je dobré?“
„Kdo je tak vysoký, aby k nebesům vystoupil,
kdo je tak široký, aby zemi obejmul?“
- 85 „Ne, otroku, já tebe zabiji a před sebou tě odešlu.“
„Však můj pán jen o tři dny mne přežije.“

² Viz pozn. 2, str. 39.